

KORIDOR±

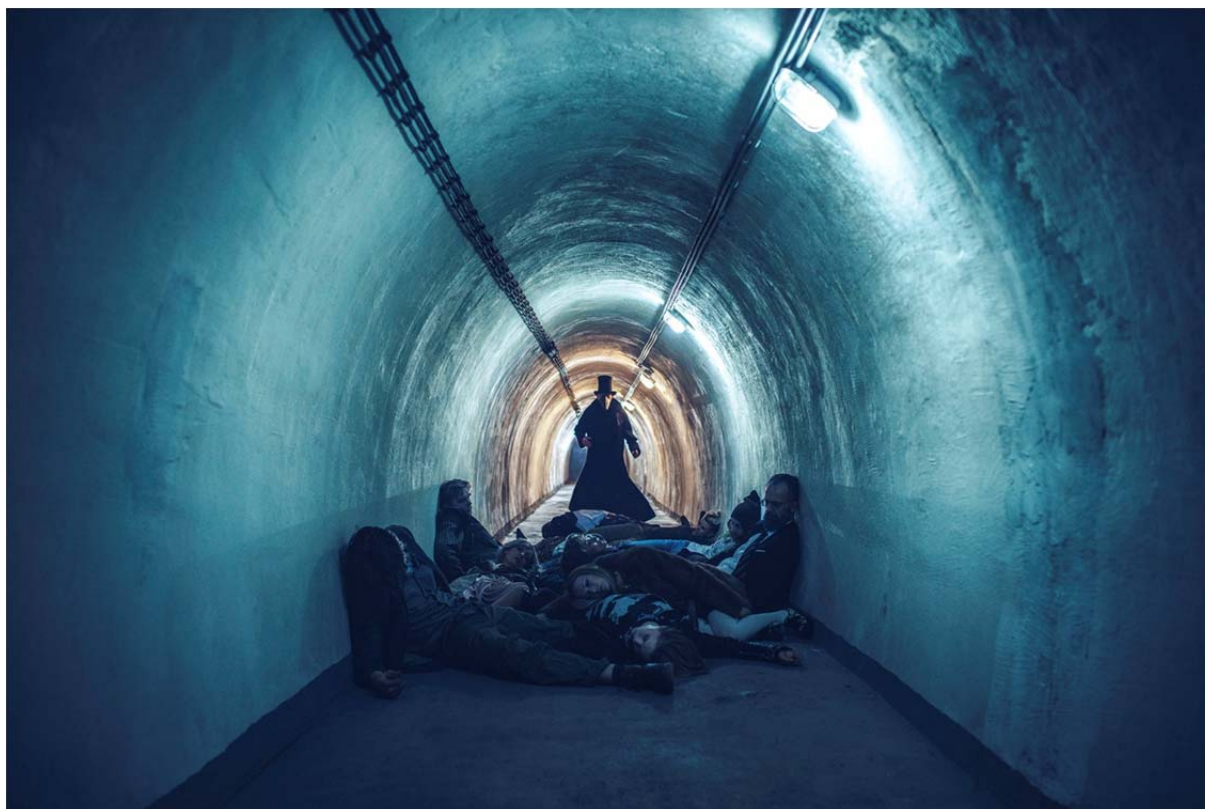
- [Koridor](#) » [Oder](#) » [Recenzija](#)

- Datum objave: torek, 2. maj 2017

+ Nejc Gazvoda: Vranja vrata

- [recenzija](#)
- [veronika šoster](#)
- Premiera: 30. 3. (1. del), 6. 4. (2. del), 13. 4. (3. del) in 20. 4. (4. del) 2017, Mestno gledališče ljubljansko
- Režija: Aleksandar Popovski
- Dramaturgija: Eva Mahkovic
- Igrajo: Žan Koprivnik, Mia Skrbinac, Bernarda Oman, Mirjam Korbar Žlajpah, Viktorija Bencik Emeršič, Jure Henigman, Boris Kerč, Uroš Fürst / Gašper Tič, Tjaša Železnik, Lotos Vincenc Šparovec, Karin Komljanec
-

Prva sezona Vranjih vrat se izkaže za premišljen in dodelan prenos žanra med medijema, sploh zahvaljujoč intenzivnemu zlitju najboljših lastnosti obeh.

Vranja vrata v režiji Aleksandra Popovskega in po besedilu Nejca Gazvode na slovensko gledališko sceno vpeljujejo popolnoma nov žanr – gledališko nadaljevanko. Pri tem se zgledujejo po megaluspešnih tujih kriminalnih serijah (*Pravi detektiv*, *Fargo* ...), ki zadnjih nekaj let skrbijo, da ostajamo prilepljeni pred ekrane. Mala scena MGL se je zato štiri četrtke zapored spremenila v kraj zločina, vsi pa smo se med grizenjem nohtov nenehno spraševali: »Kje je Neža?« Nežina (Viktorija Bencik Emeršič) družina – njena sestra Ida (Mia Skrbinac), mama Mojca (Bernarda Oman), oče France (Uroš Fürst) in teta Polona (Mirjam Korbar Žlajpah) – se namreč sooča z njenim izginotjem, pri katerem so morda vpleteni tudi Nežin fant Anže (Jure Henigman), njegov oče Žan (Boris Kerč), njen nekdanji fant Brin (Žan Koprivnik), vse to pa preiskujeta policista Kristina (Tjaša Železnik) in Andrej (Lotos Vincenc Šparovec).

Za prepričljiv spoj gledališča in televizije, kar *Vranja vrata* zagotovo so, je bilo potrebnih kar nekaj prilagoditev in sprememb. Že samo na tehnični ravni je takoj opazno, da gre za drugačen format od klasične gledališke predstave, saj je poskrbljeno za vse elemente nadaljevanke – od zapomnljive uvodne in odjavne špice (oblikoval Mihael Aleksander Mahkovic), vsakokratnih odlomkov iz prejšnjega dela pred ogledom novega, brez končnega priklanjanja ter z obveznim okrajšanim zapisom (S01E01 itd.) pred vsakim delom. Dodatno povezavo s filmskim kadriranjem nudi vnos ročne kamere, s katero upravlja Brin; vse, kar posname, se namreč neposredno projicira na ozadje. S premikanjem po maketi prizorišča nakaže spremembo dogajalnega prostora, s približevanjem na obraze in večkrat tudi roke pa daje dogajanju drugačne poudarke. Med zaslišanjem osumljencev se namesto pripovedovanja o preteklih dogodkih odvrtijo posnetki, scena pa je praktično razmejena z zavesami, ki nudijo svobodo in hitrost pri prilagajanju dogajalnih prostorov. Med gledalci in odrom je razpeta drobno tkana mreža, ki naj bi nadomeščala občutek gledanja na ekran, toda sploh iz sprednjih vrst povzroča neostro sliko, kar je v nasprotju z vrhunsko resolucijo, na katero so nas razvadile televizijske nadaljevanke.

Formatu se je morala prilagoditi tudi vsebina, ki je razsekana na štiri dele. Dogajalni lok je izpeljan zelo metodično; prvi del zgradi temelje in odpre začetna vprašanja, v drugem delu se dogajajo zaslišanja osumljenih in vpletenih, laži in spletke se kar vrstijo, tretji in četrti del pa služita kot končni krvavi vrhunec in razplet. Posamezne epizode se ne končujejo s *cliffhangerji*, a puščajo odprtih dovolj zgodbenih niti, da se napetost iz dela v del ohranja. Vzdušje dodatno ustvarja glasba (Laren Polič Zdravič), ki s svojimi temačnimi toni riše poudarke na vseh pravih mestih. Igralska ekipa je ubrana, šibkega členu praktično ni. Vsak svojemu liku vdihne tisto iskrico, ki ga dela živega, pri tem pa najbolj izstopata zabluzeni Nežin nekdanji fant Brin (Žan Koprivnik) in skulirani policist Andrej (Lotos Vincenc Šparovec).

Čeprav je dramski zaplet na prvi pogled precej klasičen – nepojasnjeno izginotje hčere, ki ob preiskovanju razkrije marsikatero umazano skrivnost neke družine –, je glavna kvaliteta zgodbe ravno v njeni nepričakovanosti. Ne glede na relativno majhno število likov je težko karkoli ugotoviti, preden to predvideva besedilo, obrati so številni, a ne privlečeni za lase, nekatere stvari pa ostajajo pomenljive in tako primerne za morebitno drugo sezono. Gazvoda ponovno uporabi stereotipne like (nesposobni policist, uporniška hči ipd.), ki pa jim da svoje zasuke, sploh s pomočjo pikrega humorja. Odlično deluje tudi kontrast med močnim dolenskim in ljubljanskim naglasom. Sicer se družbeni razmislek dogaja bolj na osebni ravni, saj se nenehno ponavlja motiv Vranjih vrat, ki predstavljajo (družinsko) travmo in so gibalo vsega. Ta mističnost je utelešena v vsem, od glasbe do pomenskih simbolov, zato je temačnost, ki preveva celotno nadaljevanko, prihuljena, potuhnjena in smrtonosna. Konec

koncev vsi nekaj vemo, kakor Mojca prizna hčeri Idi, a vseeno molčimo. In molk je včasih najhujša izdaja.

Prva sezona *Vranjih vrat* se izkaže za preišljen in dodelan prenos žanra med medijema, sploh zahvaljujoč intenzivnemu zlitju najboljših lastnosti obeh. Polnokrvno gledališko-filmsko doživetje te ne prežene samo iz zabubljenega položaja pred zaslonom, ampak neizprosno in navdušujoče servira zgodbo, ki se je ne bi branila gledati še vsaj eno sezono.